

2

PROSVETA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

LASTNINA SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Cena oglasov po dogovoru. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnina: Zedinjene države (izven Chicago) \$5.00 na leto, \$2.50 za pol leta in \$1.25 za tri mesece; Chicago \$6.50 na leto, \$3.25 za pol leta, \$1.55 za tri mesece, in za inozemstvo \$8.00.

Naslov za vse, kar ima stik s listom:

"PROSVETA"

2687 So. Lawrence Avenue, Chicago, Illinois.

"THE ENLIGHTENMENT"

Organ of the Slovene National Benefit Society.

Owned by the Slovene National Benefit Society.

Advertising rates on agreement.

Subscription: United States (except Chicago) and Canada \$5 per year; Chicago \$6.50, and foreign countries \$8.00 per year.

Datum v sklopanju n. pr. (Julija 1-20) poleg valnega imena in naslova posredni, da vam je s tem davčen potrdilo naročnin. Posredni je preložen, da se vam ne utani list.

PREMOGA IMAMO ZA ŠEST TISOČ LET.

Zdaj, ko vse zabavlja in toži, da primanjkuje premog, se je pojavil prerok in je rekel, da premogove plasti, ki leže v zemlji, zadostujejo še za šest tisoč let. To je sicer lepa tolažba mogoče za bodoči rod, a sedanjí rod potrebuje že letošnjo zimo premog. Kaos, ki je nastal v železniškem obratu ovira produkcijo premoga in če sa ta kaos ne odpravi, bodo siromašni ljudje letošnjo zimo zmrzovali, pa magarj če je v zemlji še za šest milijonov let premoga.

Dokler leži premog v zemlji, nima nobene vrednosti za človeški rod, ampak je nekaj vreden le za tistega, ki je lastnik premogovega polja.

Taka tolažba je toliko vredna za sedanje ljudi, kakor če bi kdo dejal, da se nahaja na milijone bušljev pšenice v kašah, žitnicah in žitnih elevatorjih, kajti če se pšenica ne zmelje v moko in ta moka ne postavi po primerni ceni na trg, ne bodo siromašni ljudje jedli kruha.

Taka tolažba je pa vendar nekaj vredna za ljudi kot nauk, ker nam pove, da se nahajajo še ogromne premogove plasti v zemlji, premog pa pohaja na trgu in obetajo nam, da bodo ljudje prezebovali letošnjo zimo, če se ne odpravi nered v železniškem obratu.

Rudarji pohajajo in nimajo kaj delati, čeprav bi radi delali. Trgovci, ki prodajajo premog, bi ga radi prodali svojim naročnikom, pa ga ne morejo prodati, ker ga nimajo. In če vprašamo, zakaj ga nimajo, dobimo vedno enak odgovor: "Nered v železniškem obratu povzroča, da ne dostavijo k premogovnikom voz, da vanje nalože premog."

Zakaj je pa nered v železniškem obratu? Velebizniško časopisje navaja za ta nered razne vzroke, ali če pogledamo na dno teh vzrokov, pa vidimo, da se je nered v železniškem obratu pojavil, odkar so prišle železnice zopet pod privatno upravo. Torej je privatna uprava vzrok za nered v železniškem obratu, ki povzroča pomanjkanje premoga, čeprav premogove plasti v zemlji zadostujejo še za šest tisoč let!

Vzrok, ki povzroča to nadlego, torej poznamo. In če ga poznamo, zakaj ga ne odpravijo?

V današnji družbi je uveden privatni način produkcije in distribucije. Železnicam je odkazana naloga distribucije blaga, torej tudi premoga. Iz tega spoznamo, če hočemo odpraviti nered v železniškem obratu, da se mora nadomestiti sedanjí privatni način produkcije in distribucije produktov z boljšim sistemom. Zakaj se pa to ne zgodi? Zaradi tega, ker je ljudska večina zadovoljna s sedanjim sistemom, čeprav dela pesti v žepu, se pridruša, kolne in zabavlja.

V Ameriški republiki je ljudstvo vladar svoje usode. Ima splošno, enako in direktno volilno pravico, da lahko izvoli v postavodajne zbornice poslance, ki so všeč ljudski večini. Dozdaj pa še ni bilo opaziti znamenj, da ljudska večina izvoli take poslance v postavodajne zbornice, ki so za odpravo privatnega načina proizvodnje in distribucije. In dokler takih znamenj ni, se ne more reči, da ljudstvo želi odpravo sedanjega sistema, ampak se lahko le izjavi, da je ljudstvo zadovoljno, ako sme stiskati v žepu pesti, preklinjati in zabavljati.

Na drugega novembra t. l. bo imelo ljudstvo priliko, da pokaže, da se je naveličalo "blendrijana", ki je dete privatnega načina proizvodnje in distribucije. Izvolilo bo lahko poslance, ki ne bodo le za nacionalizacijo železnic, rudnikov in drugih naravnih bogastev, ampak ki bodo tudi za demokratiziranje industrije, ki je ravno tako potrebna, da ljudje žive v miru brez stiskanja pesti v žepu, kletvin in zabavljanja, kot nacionalizacija ameriških železnic, rudnikov in drugih naravnih zakladov.

Kaj bo storila ljudska večina?

Časi se spreminjajo, ljudje pa z njimi. — Po končani konvenciji republikancev v Chicagu se je Bryan, večni apostol vode poslednjih dni, izrazil, da so republikanci na svoji konvenciji izvršili vse, kar je bilo v njih moči, da zagotovijo zmago demokratični konvenciji.

Končala je konvencija demokratov v San Franciscu. Bryan je zopet govoril. Rekel je zdaj, da so demokratje vse storili, kar je bilo v njih moči, da zmaga republikanci s Hardingom na čelu.

Kdo naj torej razume Bryana?

PROSVETA

DOPISI.

Springfield, Ill. — Kakor je že bilo parkrat poročano v Prosveti, se je končno uresničila dolgotrajna želja tukajšnjih rojakov in dobili smo "Slovenski narodni dom". Ker je pa "Slov. nar. dom" zgrajen v svrhe, da rojaki prirejajo razne seje, predavanja in sploh prireditve, ki služijo občemu napredku in izobrazbi, je tudi naša dolžnost, da se na to oziramo.

Kakor je že vsem tukajšnjim rojakom znano, smo pred nekaj leti ustanovili slovensko pevsko društvo "Naprej", ki se pa ni razvijalo tako, kot bi bilo potrebno in kakor smo pričakovali. Prvi vzrok temu nedostatku je ta, ker nismo imeli primernih prostorov, v katerih bi imeli pevске vaje. Ta nedostatek je sedaj odpravljen in v "Slov.-nar. domu" imamo prostor na razpolago in lahko zopet z rednimi pevskimi vajami. Na zadnji seji tega pevškega društva je bilo sklenjeno, da zopet pričnemo z rednimi pevskimi vajami, katere se bodo vršile vsaki četrtek in pričele ob osmi uri zvečer.

Opozarjam vse člane pevškega društva "Naprej", ki so še v tukajšnji bližnji okolici, da ponovno pričnejo zabijati na pevске vaje, da bo naše društvo napredovalo. Apeliram pa tudi na vse rojake, ki imate veselje do petja, da se prigrasite in postanete član tega pevškega društva. Čim več nas bo, tem bolj bo napredovalo pevsko društvo. Kolikor sem silil, bomo imeli najbrže prostore za pevске vaje brezplačno in to nam bo veliko pomoglo k napredku.

Apeliram pa na vse pevce, ki se bodete prigrasili, da zahajate redno k pevskim vajam in ne izostajate po nepotrebnem od vaj, ker s tem pevsko društvo ne more napredovati in je tudi zelo neugodno za pevškega učitelja in sploh vse pevce.

Upam, da se bo tudi ustanovilo tamburaško društvo, kar bi bilo zelo razveseljivo in pomoglo k običnemu napredku cele tukajšnje slovenske naselbine. — Frank Krnjaj.

West Frankfort, Ill. — V tukajšnji okolici in okolici Orienta je izbruhnila stavka premogarjev v petih rudnikih 20. julija t. l. Okoli tri tisoč premogarjev je na stavki. Stavka se širi po celi državi Illinois.

Stavko so izzvali premogovniški baroni sami. Za sodeček smodnika, ki je pred splošno stavko, ali lansko leto stal \$2.45, zahtevajo sedaj pet dolarjev in 63 centov. To je sploh največja neumnost, ker je le more biti na svetu. Delavci, ki so plačani od dneva ali takozvani "Day Laborers", so zahtevali 25 centov na uro povznanja plače, kar so premogovniški baroni enostavno odklonili.

Stavka se širi po celi državi, kot že omenjeno in se prav nič ne ve, kaj prinese bodočnost. — Apeliiram pa na delavce rojake, ostanejte treme in hladnokrvni in ne dajte se zapeljati od kakih izivačev, katerih bo gotovo kar mnogo med stavkarji. Vsakdo, kdor bo nagovarjal k nasilnim dejanjem, je najet od premogovniških baronov ter bi vas rad spravil v nesrečo. Pomislite samo to, da so nam delavcem nasprotno silo vedno na delu in poskušujejo se vseh mogočih sredstev, da bi strili našo organizacijo.

Se enkrat, rojaki bodite popolnoma hladnokrvni in obrnite hrbet vsakemu provokatorju ali osumu, ki bo prišel razkladati svoje radikalne fraze in bedastoče. Čim bolj mirni bomo, tem bolj bo za nas. — Poročevalec.

LISTINA UREDNIŠTVA.

A. D. Avella, Pa. — Vložite prošnjo za državljanstvo in priložite prvi državljanski papir, na kar vam bodo že odgovorili, ali je še veljaven ali ne.

L. G. Mokomis, Ill. — Naslov jugoslovanskega konzulata: 443 W. 22nd Str. New York, N. Y. — Naslov holandskega konzulata pa nevedno, ker ga ni tu v Chicagu.

\$21.000 JE SLO Z BANDITI.

St. Maria, Ill. — Trije banditi so male pred polnočjo izvršili roparski napad na banko. Odnesli so \$20.000 v zadolžnicah svobode in \$1.800 v gotovini. Roparji so zaprl blaginjska in varnostna shramba, na kar so se s plenom odpeljali v avtomobilu. Kmalu po izvršenem topu so aretirali dve sumljivi osebi blizu Caseyja, Ill.

Quincy, Ill. — Dva mlada bandita sta oropala štiri osebe za \$202 in tri ure. Žrtve so naznanile rop policiji, a preden je došla policija na lice mesta, že ni bilo o banditih duha in sluha. Detektivji so nekaj časa križarili semintje z avtomobilom po raznih ulicah, a ko so spoznali, da je njih trud zastoj, so se zopet odpeljali na policijsko postajo.

Chicago, Ill. — Dva mlada bandita sta oropala štiri osebe za \$202 in tri ure. Žrtve so naznanile rop policiji, a preden je došla policija na lice mesta, že ni bilo o banditih duha in sluha. Detektivji so nekaj časa križarili semintje z avtomobilom po raznih ulicah, a ko so spoznali, da je njih trud zastoj, so se zopet odpeljali na policijsko postajo.

Bandita sta oropala štiri osebe in izginila kot kavra s pozorišča.

Chicago, Ill. — Dva mlada bandita sta oropala štiri osebe za \$202 in tri ure. Žrtve so naznanile rop policiji, a preden je došla policija na lice mesta, že ni bilo o banditih duha in sluha. Detektivji so nekaj časa križarili semintje z avtomobilom po raznih ulicah, a ko so spoznali, da je njih trud zastoj, so se zopet odpeljali na policijsko postajo.

Bandita sta oropala štiri osebe in izginila kot kavra s pozorišča.

Chicago, Ill. — Dva mlada bandita sta oropala štiri osebe za \$202 in tri ure. Žrtve so naznanile rop policiji, a preden je došla policija na lice mesta, že ni bilo o banditih duha in sluha. Detektivji so nekaj časa križarili semintje z avtomobilom po raznih ulicah, a ko so spoznali, da je njih trud zastoj, so se zopet odpeljali na policijsko postajo.

Bandita sta oropala štiri osebe in izginila kot kavra s pozorišča.

Chicago, Ill. — Dva mlada bandita sta oropala štiri osebe za \$202 in tri ure. Žrtve so naznanile rop policiji, a preden je došla policija na lice mesta, že ni bilo o banditih duha in sluha. Detektivji so nekaj časa križarili semintje z avtomobilom po raznih ulicah, a ko so spoznali, da je njih trud zastoj, so se zopet odpeljali na policijsko postajo.

Bandita sta oropala štiri osebe in izginila kot kavra s pozorišča.

Chicago, Ill. — Dva mlada bandita sta oropala štiri osebe za \$202 in tri ure. Žrtve so naznanile rop policiji, a preden je došla policija na lice mesta, že ni bilo o banditih duha in sluha. Detektivji so nekaj časa križarili semintje z avtomobilom po raznih ulicah, a ko so spoznali, da je njih trud zastoj, so se zopet odpeljali na policijsko postajo.

Bandita sta oropala štiri osebe in izginila kot kavra s pozorišča.

Chicago, Ill. — Dva mlada bandita sta oropala štiri osebe za \$202 in tri ure. Žrtve so naznanile rop policiji, a preden je došla policija na lice mesta, že ni bilo o banditih duha in sluha. Detektivji so nekaj časa križarili semintje z avtomobilom po raznih ulicah, a ko so spoznali, da je njih trud zastoj, so se zopet odpeljali na policijsko postajo.

Bandita sta oropala štiri osebe in izginila kot kavra s pozorišča.

Chicago, Ill. — Dva mlada bandita sta oropala štiri osebe za \$202 in tri ure. Žrtve so naznanile rop policiji, a preden je došla policija na lice mesta, že ni bilo o banditih duha in sluha. Detektivji so nekaj časa križarili semintje z avtomobilom po raznih ulicah, a ko so spoznali, da je njih trud zastoj, so se zopet odpeljali na policijsko postajo.

Bandita sta oropala štiri osebe in izginila kot kavra s pozorišča.

Chicago, Ill. — Dva mlada bandita sta oropala štiri osebe za \$202 in tri ure. Žrtve so naznanile rop policiji, a preden je došla policija na lice mesta, že ni bilo o banditih duha in sluha. Detektivji so nekaj časa križarili semintje z avtomobilom po raznih ulicah, a ko so spoznali, da je njih trud zastoj, so se zopet odpeljali na policijsko postajo.

Bandita sta oropala štiri osebe in izginila kot kavra s pozorišča.

Chicago, Ill. — Dva mlada bandita sta oropala štiri osebe za \$202 in tri ure. Žrtve so naznanile rop policiji, a preden je došla policija na lice mesta, že ni bilo o banditih duha in sluha. Detektivji so nekaj časa križarili semintje z avtomobilom po raznih ulicah, a ko so spoznali, da je njih trud zastoj, so se zopet odpeljali na policijsko postajo.

Bandita sta oropala štiri osebe in izginila kot kavra s pozorišča.

Chicago, Ill. — Dva mlada bandita sta oropala štiri osebe za \$202 in tri ure. Žrtve so naznanile rop policiji, a preden je došla policija na lice mesta, že ni bilo o banditih duha in sluha. Detektivji so nekaj časa križarili semintje z avtomobilom po raznih ulicah, a ko so spoznali, da je njih trud zastoj, so se zopet odpeljali na policijsko postajo.

Bandita sta oropala štiri osebe in izginila kot kavra s pozorišča.

Chicago, Ill. — Dva mlada bandita sta oropala štiri osebe za \$202 in tri ure. Žrtve so naznanile rop policiji, a preden je došla policija na lice mesta, že ni bilo o banditih duha in sluha. Detektivji so nekaj časa križarili semintje z avtomobilom po raznih ulicah, a ko so spoznali, da je njih trud zastoj, so se zopet odpeljali na policijsko postajo.

Bandita sta oropala štiri osebe in izginila kot kavra s pozorišča.

Chicago, Ill. — Dva mlada bandita sta oropala štiri osebe za \$202 in tri ure. Žrtve so naznanile rop policiji, a preden je došla policija na lice mesta, že ni bilo o banditih duha in sluha. Detektivji so nekaj časa križarili semintje z avtomobilom po raznih ulicah, a ko so spoznali, da je njih trud zastoj, so se zopet odpeljali na policijsko postajo.

Bandita sta oropala štiri osebe in izginila kot kavra s pozorišča.

Chicago, Ill. — Dva mlada bandita sta oropala štiri osebe za \$202 in tri ure. Žrtve so naznanile rop policiji, a preden je došla policija na lice mesta, že ni bilo o banditih duha in sluha. Detektivji so nekaj časa križarili semintje z avtomobilom po raznih ulicah, a ko so spoznali, da je njih trud zastoj, so se zopet odpeljali na policijsko postajo.

Bandita sta oropala štiri osebe in izginila kot kavra s pozorišča.

Chicago, Ill. — Dva mlada bandita sta oropala štiri osebe za \$202 in tri ure. Žrtve so naznanile rop policiji, a preden je došla policija na lice mesta, že ni bilo o banditih duha in sluha. Detektivji so nekaj časa križarili semintje z avtomobilom po raznih ulicah, a ko so spoznali, da je njih trud zastoj, so se zopet odpeljali na policijsko postajo.

Bandita sta oropala štiri osebe in izginila kot kavra s pozorišča.

PROSVETA

Ameriške vesti.

SODNIJSKA PREPOVED KOT UNIVERZALNO SREDSTVO ZA PRIVATNE PODJETNIKE.

Toledo, O. — Cestnoželezniška družba je vložila na zveznem sodišču peticijo, ki naj volilemu v mestu dne 10. avgusta prepove glasovati o predlogu za pooblaščenje cestnih železnic. Obravnava na sodišču je že pričela, toda razsodba še ni izrečena.

Značilno pa je, da kompanija zahteva sodnijsko prepoved, ki naj vzame ljudstvu pravico do glasovanja, kakšnih potov se poslužujejo privatni interesi, da preprečijo ljudsko voljo. Če pojde tako naprej, se bodo privatni interesi v Wall Streetu nekega dne združili in vložili peticijo na sodišče, da naj izda sodnijsko prepoved, ki sploh prepove ljudstvu se udeležiti volitev in dovoli voliti le takim lidem, ki imajo najmanj en milijon dolarjev premoženja. Sodnijska prepoved je postala splošno zdravilo za vse bolečine, ki jih imajo privatni bižniški interesi.

BUDARJI OSVOJAJO ČESTNO DEHAL.

Belleville, Ill. — Tukajšnja rudarska lokalna organizacija šteje 4.650, je sprejela resolucijo, v kateri izreka najostrejšo obsodbo nad lokalnimi oblastmi v Pine Bluffu, Ark., ker niso preprečile napada ulične drhali na J. S. Eubanksa, organizatorja kolodvorskih uslužbencev, ki je prišel v mesto, da organizira železniške uslužbence. Po sem došli poročili niso mestni oblastveni organi napravili najmanjšega poizkusa, da rešijo Eubanksa iz rok podivjane in bestialne ceste drhali. Rudarji zahtevajo v svoji resoluciji, da se ostro kaznujejo oblastveni organi, ki niso storili svoje dolžnosti.

ORGANIZACIJA KROJAŠKIH DELAVCEV JE USTANOVILA SVOJO BANKO.

New York, N. Y. — Na letni seji je sklenil odbor organizacije krojaških delavcev "Amalgamated Clothing Workers of America," da se ustanovi poseben sklad za brezposelne delavce, iz katerega bodo prejemale podporo brezposelni delavci križem Združenih držav, ki so člani organizacije. Dalje so bili sprejeti načrti za ustanovitev zadružne banke, ki naj služi izključno delavskim in farmarskim interesom.

Delavske organizacije imajo dandanes svoj denar naložen v kapitalističnih bankah, ki posojujejo denar v spekulacijske in druge delavcem in farmarjem škodljive namene. Železničarji in krojaški delavci so dozdaj prvi spoznali to resnico, ki jih je privela do spoznanja, da je za delavce veliko boljše, če ustanove svoje zadružne banke, in v njih nakladajo svoje prihranke, mesto da jih vlagajo v banke, ki so pod kontrolo privatnih finančnih interesov.

BANDITA STA OROPALA ŠTIRI OSEBE IN IZGINILA KOT KAVRA S POZORIŠČA.

Chicago, Ill. — Dva mlada bandita sta oropala štiri osebe za \$202 in tri ure. Žrtve so naznanile rop policiji, a preden je došla policija na lice mesta, že ni bilo o banditih duha in sluha. Detektivji so nekaj časa križarili semintje z avtomobilom po raznih ulicah, a ko so spoznali, da je njih trud zastoj, so se zopet odpeljali na policijsko postajo.

BANDITA STA OROPALA ŠTIRI OSEBE IN IZGINILA KOT KAVRA S POZORIŠČA.

Chicago, Ill. — Dva mlada bandita sta oropala štiri osebe za \$202 in tri ure. Žrtve so naznanile rop policiji, a preden je došla policija na lice mesta, že ni bilo o banditih duha in sluha. Detektivji so nekaj časa križarili semintje z avtomobilom po raznih ulicah, a ko so spoznali, da je njih trud zastoj, so se zopet odpeljali na policijsko postajo.

BANDITA STA OROPALA ŠTIRI OSEBE IN IZGINILA KOT KAVRA S POZORIŠČA.

Chicago, Ill. — Dva mlada bandita sta oropala štiri osebe za \$202 in tri ure. Žrtve so naznanile rop policiji, a preden je došla policija na lice mesta, že ni bilo o banditih duha in sluha. Detektivji so nekaj časa križarili semintje z avtomobilom po raznih ulicah, a ko so spoznali, da je njih trud zastoj, so se zopet odpeljali na policijsko postajo.

BANDITA STA OROPALA ŠTIRI OSEBE IN IZGINILA KOT KAVRA S POZORIŠČA.

Chicago, Ill. — Dva mlada bandita sta oropala štiri osebe za \$202 in tri ure. Žrtve so naznanile rop policiji, a preden je došla policija na lice mesta, že ni bilo o banditih duha in sluha. Detektivji so nekaj časa križarili semintje z avtomobilom po raznih ulicah, a ko so spoznali, da je njih trud zastoj, so se zopet odpeljali na policijsko postajo.

BANDITA STA OROPALA ŠTIRI OSEBE IN IZGINILA KOT KAVRA S POZORIŠČA.

Chicago, Ill. — Dva mlada bandita sta oropala štiri osebe za \$202 in tri ure. Žrtve so naznanile rop policiji, a preden je došla policija na lice mesta, že ni bilo o banditih duha in sluha. Detektivji so nekaj časa križarili semintje z avtomobilom po raznih ulicah, a ko so spoznali, da je njih trud zastoj, so se zopet odpeljali na policijsko postajo.

BANDITA STA OROPALA ŠTIRI OSEBE IN IZGINILA KOT KAVRA S POZORIŠČA.

Chicago, Ill. — Dva mlada bandita sta oropala štiri osebe za \$202 in tri ure. Žrtve so naznanile rop policiji, a preden je došla policija na lice mesta, že ni bilo o banditih duha in sluha. Detektivji so nekaj časa križarili semintje z avtomobilom po raznih ulicah, a ko so spoznali, da je njih trud zastoj, so se zopet odpeljali na policijsko postajo.

BANDITA STA OROPALA ŠTIRI OSEBE IN IZGINILA KOT KAVRA S POZORIŠČA.

Chicago, Ill. — Dva mlada bandita sta oropala štiri osebe za \$202 in tri ure. Žrtve so naznanile rop policiji, a preden je došla policija na lice mesta, že ni bilo o banditih duha in sluha. Detektivji so nekaj časa križarili semintje z avtomobilom po raznih ulicah, a ko so spoznali, da je njih trud zastoj, so se zopet odpeljali na policijsko postajo.

BANDITA STA OROPALA ŠTIRI OSEBE IN IZGINILA KOT KAVRA S POZORIŠČA.

Chicago, Ill. — Dva mlada bandita sta oropala štiri osebe za \$202 in tri ure. Žrtve so naznanile rop policiji, a preden je došla policija na lice mesta, že ni bilo o banditih duha in sluha. Detektivji so nekaj časa križarili semintje z avtomobilom po raznih ulicah, a ko so spoznali, da je njih trud zastoj, so se zopet odpeljali na policijsko postajo.

BANDITA STA OROPALA ŠTIRI OSEBE IN IZGINILA KOT KAVRA S POZORIŠČA.

Chicago, Ill. — Dva mlada bandita sta oropala štiri osebe za \$202 in tri ure. Žrtve so naznanile rop policiji, a preden je došla policija na lice mesta, že ni bilo o banditih duha in sluha. Detektivji so nekaj časa križarili semintje z avtomobilom po raznih ulicah, a ko so spoznali, da je njih trud zastoj, so se zopet odpeljali na policijsko postajo.

BANDITA STA OROPALA ŠTIRI OSEBE IN IZGINILA KOT KAVRA S POZORIŠČA.

Chicago, Ill. — Dva mlada bandita sta oropala štiri osebe za \$202 in tri ure. Žrtve so naznanile rop policiji, a preden je došla policija na lice mesta, že ni bilo o banditih duha in sluha. Detektivji so nekaj časa križarili semintje z avtomobilom po raznih ulicah, a ko so spoznali, da je njih trud zastoj, so se zopet odpeljali na policijsko postajo.

BANDITA STA OROPALA ŠTIRI OSEBE IN IZGINILA KOT KAVRA S POZORIŠČA.

Chicago, Ill. — Dva mlada bandita sta oropala štiri osebe za \$202 in tri ure. Žrtve so naznanile rop policiji, a preden je došla policija na lice mesta, že ni bilo o banditih duha in sluha. Detektivji so nekaj časa križarili semintje z avtomobilom po raznih ulicah, a ko so spoznali, da je njih trud zastoj, so se zopet odpeljali na policijsko postajo.

BANDITA STA OROPALA ŠTIRI OSEBE IN IZGINILA KOT KAVRA S POZORIŠČA.

Chicago, Ill. — Dva mlada bandita sta oropala štiri osebe za \$202 in tri ure. Žrtve so naznanile rop policiji, a preden je došla policija na lice mesta, že ni bilo o banditih duha in sluha. Detektivji so nekaj časa križarili semintje z avtomobilom po raznih ulicah, a ko so spoznali, da je njih trud zastoj, so se zopet odpeljali na policijsko postajo.

BANDITA STA OROPALA ŠTIRI OSEBE IN IZGINILA KOT KAVRA S POZORIŠČA.

Chicago, Ill. — Dva mlada bandita sta oropala štiri osebe za \$202 in tri ure. Žrtve so naznanile rop policiji, a preden je došla policija na lice mesta, že ni bilo o banditih duha in sluha. Detektivji so nekaj časa križarili semintje z avtomobilom po raznih ulicah, a ko so spoznali, da je njih trud zastoj, so se zopet odpeljali na policijsko postajo.

BANDITA STA OROPALA ŠTIRI OSEBE IN IZGINILA KOT KAVRA S POZORIŠČA.

Chicago, Ill. — Dva mlada bandita sta oropala štiri osebe za \$202 in tri ure. Žrtve so naznanile rop policiji, a preden je došla policija na lice mesta, že ni bilo o banditih duha in sluha. Detektivji so nekaj časa križarili semintje z avtomobilom po raznih ulicah, a ko so spoznali, da je njih trud zastoj, so se zopet odpeljali na policijsko postajo.

Za koroškim so ubili hudiča.

(Resnična dogodka iz sedanjega časa).

Na Spodnjem Koroškem blizu Štajerskega se nahaja mala, a prijazna vasica Črna, kjer je opravljala pastirsko službo za božjo stvar vneti duhovnik Dobravec. Med svojimi farani je imel tudi nekaj nemških kmetov, ki nikakor niso mogli verovati, da bi jim mogel preskrbeti pravi sedež v "nemških nebesih" slovenski duhoven, in radi tega niso nič kaj posebno ljubili tega božjega namestnika. Kajti vsi kmeti, ki so bilo po narodnosti Nemci, so trdno verovali, da je v nebesih določen za Nemce poseben oddelek, v katerem bodo sedeli slovenski duhovniki od drugih narodov v prvi vrsti seveda od slovenskih, in gledali Boga od obličja do obličja. Dušni pastir Dobravec se je trudil na vse načine dokazati tem faranom, da so v zmoti in da je njemu dana moč preskrbeti slehernemu dobremu katoličanu prostor v nebesih, da bodo vsi narodi v prijateljstvu uživali nebeske dobrote in poslušali petje angeljev. Pri tem bogoljubnem delu se je posluževal vseh sredstev, vporabil vsa svoja učenost, in v svoji gorečnosti, da bi rešil kolikor mogoče veliko grešnih duš, se je velikokrat tudi malo preveč razburil in storil v sve-ti jeziki marsikako njegovega stanu neprimerno opravilo.

Pripetilo se je, da je nek kmet Nemec, ki je bil trdno prepričan, da so za Nemce posebna nebesa, do katerih ima ključ samo duhoven-Nemec, zbolel na smrt. Ko je ta duhoven Dobravec ta zvedel, je takoj zavedajoč se svojega poklica in dolžnosti svoje službe šel na dom tega kmeta in ga prišel pripravljati na pot v večnost. Slikal mu je vse nebeske dobrote v najbolj živih barvah, da bodo v nebesih vsi prijatelji, Nemci in Slovenci, da ne bodo poznali nobenega narodnega sovraštva, itd. Slikal mu je tudi vse trpljenje in večne muke v peklu. Kamor pride po nankih edino zveličavne katoliške vere oni, ki se ne izpove in prejme zakramente za umirajočega. Kmet, trd Nemec, ga je nekaj časa mirno poslušal, toda slednjemu mu je bilo le preveč in je pokazal vrata Dobravcu, rekoč, da se bo sam skesal vseh svojih grehov in je trdno prepričan, da mu jih bo Bog usmiljeno odpustil in da ne potrebuje nobenega slovenskega duhovnika. Duhovnik je ozlovoljen odšel trepetajoč se sreče jeze, da ga je grešnik tako odpravil mesto, da bi se skesano izpovedal velikih grehov in se tako pripravil na pot v večnost, kot se spodobi vsakemu grešnemu zemljanu. Sklenil je, da napravi prihodnjo nedeljo, temu primerno pridigo. — Sklenjeno storjeno. To je bilo v soboto popoldan 29. v mesecu.

Naslednji dan 30. je bila nedelja in ko je župnik Dobravec imel dopoldansko božjo službo, je imel dolgo pridigo, v kateri je ostro bilal vse one, ki se ne pustijo prevladati na smrtni postelji. Grozil jim je z vsemi peklenjskimi mukami in rekel, da hudič pride po vsakogar, kdor se na smrtni postelji ne izpove za to od Boga postavljenu duhovniku, da ga odnese takoj v pekel, kjer mora potem trpeti celo večnost vse najhujše peklenске muke. V svoji pridigi je omenil tudi tega "zakrknjenega" kmeta, ki mu je pokazal vrata, ko je prišel k njemu, da bi ga po naukih svete katoliške vere pripravil na smrt in mu tako odklenil nebeska vrata, in da bo tega kmeta gotovo vzel hudič, ki že čaka z vsem svojim štabom, kdaj da izdihne svojo grešno dušo. V svoji pridigi je rekel: Kadar kak Nemec umre, ga vzame hudič. — Verni kmetje so bili vsi prestrašeni vsled te pridige in grožnje in stare mame so se v svetem strahu kar križale.

Že prej omenjeni kmet je v poslednjem izdihu svojo dušo v sladki zavesti, da mu je Bog odpustil vse grehe, katerih se je skesal in ga prosil odpustitja. Prav nič ga ni težilo, da je prej pokazal vrata duhovniku sovražno mu narodnosti, ki ga je prišel nadlegovati.

Sosedje in prijatelji ter sorodniki so ga položili na mrtvaški o-der in pripravili vse potrebno za pogreb. Zvečer so se zbrali v sobi, v kateri je ležal na mrtvaškem o-deru kmet, se pogovarjali o pridigi in županu, ki je imel tako u-stro pridigo in verno molili za dušo ranjkega, da bi našla mir in u-

smiljenje pred stroгим nebeskim sodnikom in da bi jo ne vzel hudič, kakor je prejšnji dan grozil župnik. Med temi je bil tudi nek drvar, ki se je iz vsega tega norčeval in rekel, da hudiča sploh ni, da se ga on prav nič ne boji in ako pride, mu bo že on pokazal in pri-tem je hrabro zvrnil kozareček domačih slivovke, katero mu je ponudila dekla v veliki zeleni steklenici. Toda drugi so mu dokazovali, da je hudič in vsled tega se je vnel precej živahen pogovor, niti je hudič ali ne. Ta drvar je dokazoval, da ga ni in da je hudič le v glavah bahjevnih ljudi in da so se ga izmislili duhovni, da lažje strahijo ljudi in ljudstvo držijo priklenjeno na verigi.

In tako se je počasi približala enajsta ura ponoči. Ljudje, ki so bili pri mrliču so bili ravno zbrani v molitvi, ko se naenkrat počasi odprejo vrata in med njimi se prikaže pravi hudič v vsej svoji peklenскеj opravi. Iz ust mu je mo-let dolg zakrivljen jezik, na glavi dolge in zavite rogove in mesto nog konjska kopita in v eni roki je imel verigo, v drugi pa gnojne vile. Ljudje so zakričali in odrveli strahu. Hudič je pa ponosno in počasi krenjal proti mrliču, ljudje pa iz sobe, eni skozi okna, drugi skozi vrata. Kmalu je bila soba prazna, samo drvar je ostal v sobi in krepko prijel za sekuro, katero je imel pri sebi (prišel je namreč ta večer domov iz gozda) in sklenil, da bo branil mrliča do zadnjega, da ga ne bo vzel hudič in se postavil pred hudiča in jezo rekel: "Če si v resnici hudič, bom jaz mrtev, ako pa nisi, boš pa ti" in po teh besedah je dvakrat udaril s sekuro po glavi hudiča, ki je takoj padel na tla s preklano lobanjo.

Ko so se nekateri pogumnejši, ki so se ustavili pred hišo, vrnili nazaj v sobo in videli na tleh hudiča vsega v krvi, je ta drvar pristopil k "hudiču" odgrnil plašč v katerega je bilo zavito truplo, odzvel je masko raz obraza in ljudje so se začudeno spogledali, kajti spoznali so v tem hudiču župnika Dobravca. Drvar je ponosno stal poleg "hudiča", ki ga je ubil s sekuro in pomilovalno gledal sedaj ljudstvo, kot da bi hotel reči, vidite, tukaj je vaš hudič, in na v zadnjih zdihajajih ležečega duhovnika, kot da bi mu hotel reči, kajti je bilo treba tega, da si šel sam v smrt, mar bi ostal doma v postelji in ne strašil ljudi, ki ti niso storili ničesar zalega.

Dobravec so takoj naložili na voz in odpeljali v bolnišnico v Maribor, toda na poti je umrl.

Ljudje sedaj pravijo, da hudiča ni več, ker so ga ubili na Koroškem in onega drvarja imajo v veliki časti in ga vsi smatrajo za velikega junaka, ker se je upal postaviti celo pred samega hudiča in ga ubiti, ker ni pustil mirnih ljudi pri miru.

Ako kdo ne verjame, da je vse to resnično, naj se obrne za poja-snilo na Koroško, kjer bo dobil zagotovilo, da je vse to resnica, o čemur so pisali skoro vsi listi v Avstriji. — Sicer je pa takih "hudičev" več in kakor so pripovedo-vali nekateri, je en tak "hudič" še ne pred dolgim časom strašil tudi v Chicagu in nadlegoval ne-kega bolnika.

Prodiranje Orkov v Traciji. Carigrad, 23. jul. — Grške čete so okupirale Lale-Burgas, 45 milj južnovzhodno od Odrina.

90 ranjenih v delavski bitki v Italiji. London, 22. jul. — Iz Rima javljajo, da je bilo 90 ranjenih, ko so delavci naskočili elektrarno Campimarte.

Nepotrebno. — "Ali tvoj mali bratec že zna govoriti", je vprašal prijatelj sosed nekega dečka. "Ne, on še ne zna govoriti in tudi čemu bi znal govoriti. Njemu ni po treba drugega kot jokati in du-bi vae, kar ima kolikaj vredno-sti za njega."

Pošljano denar v staro domovino.

Kapital vloge in
priljubljenost
blizu \$12,000,000.

Sedaj lahko pošljemo denar v vse kraje na Slovensko, Hrvaško, Dalmacijo in Istro. Nadalje pošljamo denar tudi v Srbijo, Bulgarsko in Rumunsko. Jamčimo za vas poslan denar, enako kot pred vojno, da bode hitro in točno izplačan. Prodajemo šifkarte na vse linije. Uradne ure so: 9 jutro do 5 zvečer. Ponedeljek in sobota po 8.30.

KASPAR STATE BANK
1900 Blue Island Ave., Chicago, Ill.

Ali Prebavite Kar Zavžite?

Ne kar zavžite, ampak kar prebavite, je blagodejno vašemu sistemu.

Dober, zdrav tek in pravilno delovanje probavnih organov bo rezultat, če vzamete

Severov Esorka

Dobro za ljudi, ki se ne morejo gibati. Zelo priporočljivo za slabotne in nežne osebe. Pravilna tonika za ostarele ljudi.

Cene 75c in 3c davka, ali \$1.50 in 6c davka.

Pri lekarnah ali pišite na

W. F. Severa Co. Cedar Rapids, Iowa

Velika skupina naših rojakov se bode vrnila v domovino pod pokroviteljstvom in v spremstvu posebnega vodje.

Lastnik jugoslovanske banke, Henry C. Zaro, bode v kratkem poslal v domovino veliko skupino naših rojakov, kateri bodo potovali v spremstvu in zaščiti posebnega vodnika, kateri jih bode spremljal iz New Yorka v Evropo. Njegova dolžnost bode, da skrbi tekom potovanja za njihovo prtljago in da vse potnike banke Henry C. Zaro zavaruje glede neprilik in nezgod od časa, ko oni ostavijo ameriško obalo do tedaj, da pridejo oni do kraja. Vsakdor, ki želi potovati s to skupino potnikov, naj takoj piše jugoslovanskemu bankirju Henry C. Zaro.

SPREMLJANJE POTNIKOV IZ STAREGA KRAJA V AMERIKO.

Posebni zastopnik naše banke je že odpotoval v Evropo, kjer bode storil vse potrebno, da dovede Vaše sorodnike in znance v Ameriko. Ves denar, katerega pošljete Vašim ljudem v stari kraj, bode on izplačeval. Radi tega naj vsi oni, kateri žele, da pridejo njihovi svojci v Ameriko in ki žele njim poslati denar tako, da slednjega sigurno in v najkrajšem času dobe, naj se zaupno obrnejo do našega državno pooblaščenega bankirja Henry C. Zaro.

POŠILJANJE DENARJA V STARI KRAJ.

Državno pooblaščen bankir Henry C. Zaro pošilja denar v staro domovino po brzojavu in po pošti po najnižjem dnevnem kurzu in pod jamstvom.

MENJANJE DENARJA.

V naši banki je vedno v zalogi velika količina vsakovrstnega denarja v zlatu, srebru in papirju, katerega je dobiti po najnižji ceni.

LIBERTY BONDI.

Ti bondi se pri nas kupujejo in za nje se dobi najboljše cene. Mi jih tudi sprejemamo, kakor plačilo za parniške listke.

PREDUJMI.

Državno pooblaščen bankir Henry C. Zaro pomaga tudi našim rojakom pri izplačevanju njihovih terjatev, kakor tudi pri iztirjanju njihove plače.

POTNE LISTINE.

Pri nas je nastavljen poseben uradnik, katerega dolžnost je pomagati vsem v stari kraj se vračajočim potnikom pri nabavi potrebnih potnih listin in dovoljenj. To se izvrši hitro in brezplačno.

Pridite ali pišite za vse, kar potrebujete.

HENRY C. ZARO, bankir
39 Cooper Square, 3rd Ave., Corner 6th Str.
NEW YORK CITY.

Slovenska Narodna

Poljska Jednota.

Ustanovljena 8. aprila 1904.

Izobra. 17. Junija 1907 v št. 17. listku.

GLAVNI STAN: 2657-59 SO. LAWNDALE AVE., CHICAGO, ILLINOIS.

Izvrševalni odbor.

UPRAVNI ODSEK.

Predsednik Vincenc Calkar, podpredsednik Anton Hrest, Box 144, Cressburg, Pa., sekretar gl. tajnik Math Turk, tajnik tehniškega oddelka Paul Berger, sekretar gl. blagajnik Frank S. Tavhar, upravitelj glasila Filip Gollins.

PORODNI ODSEK.

John Underwood, predsednik, 408 Hay St., Springfield, Ill., Martin Sammler, Box 278, Burlington, Ohio, Jos. Radick, Box 432, Smithton, Pa., Frank Seisler, 1880 Fremont Ave., Cleveland, Ohio.

BOLNIŠKI ODSEK.

OSREDNJE OKROŽJE: Paul Berger, predsednik, 2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill. VZHODNO OKROŽJE: Rudolf Pleterski, Box 436, Bridgeville, Pa. Anton Radick, Box 75, Wild Haven, Pa. ZAPADNO OKROŽJE: Anton Suler, Box 194, Gretna, Neb., in Jagersdorf, Leo Kaker, Box 246, Gilbert, Minn., in Jagersdorf.

Nadzorni odbor.

Matt Petrovich, predsednik, 15617 Waterloo St., Coddwoud, Ohio, John Andrew, 418 Pierce St., Eveleth, Minn., Jos. Kuba, 1007 E. 74th St., Cleveland, Ohio.

Tiskovni odbor.

Vincenc Calkar, John Underwood in Matt Petrovich.

Združitveni odbor.

FREDERICK: Frank Alst, 2124 So. Crawford Ave., Chicago, Ill. John Trebil, Box 161, Lawrence, Pa. Josha Owen, 262 Englewood, Detroit, Mich. Jos. Shuk, 1161 E. 62. St., Cleveland, Ohio. Mary Udovitch, 1844 So. Rusche Ave., Chicago, Ill. VRHOVNI ZDRAVNIK: Dr. F. J. Kern, 6203 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio. ODGOVORNI UREDNIK "PROSVETA": Jelo Javornik.

POZOR! — Korrespondenca z gl. urednikom, ki deluje v glavnem mestu, se vodi izključno s VSA FIŠMA, ki se ustanovlja na pošto gl. predsednika in sekretarja Predsedništva S. N. P. J., 2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

VSE ZADEVE BOLNIŠKE PODPORE SE NASLOVUJE: Šolska tajništvo S. N. P. J., 2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

DENARNE POŠILJAVNE IN STVARI, ki se tičejo gl. izvrševalnega odbora in poštovala se naslovi: Tajništvo S. N. P. J., 2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

VSE ZADEVE V ZVEZI Z BLAGAJNIŠKIMI POSLI se pošiljajo na naslov: Blagajništvo S. N. P. J., 2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

Vse pritožbe glede posiljevanja v gl. izvrševalnem odboru naj pošiljajo M. Petrovich, predsednik nadzornega odbora, zigar naslov je zgoraj.

Vsi prihodni na gl. svetovni odbor se naj pošiljajo na naslov: John Underwood, 408 Hay Street, Springfield, Ill.

Vse pritožbe proti uredništvu glasila se naj pošiljajo na naslov: Predsedništvo S. N. P. J., 2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

Vsi dopisi in drugi spisi, namena, oglaš, naročil in spili vae, ter to v vseh s glasilom jednota, naj se pošilja na naslov: "Prosveta", 2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

BANKA EMIL KISS

vstanovljena 1898.—državno nadzorovana)

pošilja denar hitro, zanesljivo in pod jamstvom na vse kraje po najnižji dnevni kurzi in je ena prvih bank, ki je dosegla izplačilo vseh Vaših pošiljav v stari domovini. — Izdaja bančne nakaznice, (drafts) in pošilja hranilne vloge na vse zanesljive denarne inštitucije v domovini.

Sprejema hranilne vloge, plačuje 4% obresti ter izplačuje vloge brez odpovedi.

Kupuje, prodaja in menjuje denar po najnižji dnevni borzni ceni.

Izvršuje točno, vestno in najceneje vse glavne in notarske zadeve.

Prodaja "šifkarte" za vse parobrodne družbe po izvršnih cenah in vam samore urediti vse potrebne, da dobite svojce iz stare domovine v Ameriko.

Kdor želi potovati v stari kraj, stoji najbolje, da si TAKOJ snara prostor, ker s tem si polikveni nepotrebne čakanje in stroške. Za sedaj namorete dobiti prostore na sledečih ladjah:

1. NEW YORK—DUNROVNIK—TRIST.	
"REGINA D' ITALIA" 17. julia	9.00
"CRETIC" 21. julia	9.00
"PRESIDENT WILSON" 27. julia	10.00
"GIUSEPPE VERDI" 27. julia	9.00
"ITALIA" 31. julia	10.00
"PATRIA" 7. avgusta	6.00
"DUCA D' ABRUZZI" 12. avgusta	6.00
"ARGENTINA" 13. avgusta	12.00
"ROMA" 21. avgusta	6.00
"PROVIDENCE" 1. septembra	9.00
"PRESIDENT WILSON" 14. septembra	10.00
"SELVIDERE" 21. septembra	10.00
2. NEW YORK—HAVRE:	
"ROCHAMBEAU" 17. julia	9.00
"LAFAYETTE" 30. julia	9.00
"LA SAVOIE" 5. avgusta	7.00
"LA TOURNAINE" 14. avgusta	7.00
"ROCHAMBEAU" 21. avgusta	9.00
"LAFAYETTE" 27. avgusta	9.00
"LA SAVOIE" 3. septembra	7.00

Pri navedenih cenah je državni davok vključen.

EMIL KISS

133 Second Ave., vogel 8. St.,
NEW YORK, N. Y.

Najceneje in najhitreje

posiljanje denarja v stari kraj, se obavlja poim čeka (draft).

VSE KAR JE POTREBNO JE TO:

Mi vam pošljemo ček in vi ga sami pošljete nadzorniku, in on pa kadar ta ček dobi, ga posiljuje do najbližnje hranilnice, banke in tam dobi denar za ček.

Čeka izdajamo na vse večje banke v Ameriki. Pošljamo denar tudi potom in brezjavo.

Naša cena je vedno najnižja.

Pošljamo denar tudi v domovino na vlogo v hranilnice ali vse za vse hranilnice v Jugoslaviji, to dobimo za vas uolno knjižnice v hranilnici doma.

Prodajamo parobrodne listke za vse proge. Njihov potnikom preskrbimo vse potrebne listke brezplačno. Vam preskrbimo sorodnike in stari kraje v Ameriko, ter opravljamo vse notarske zadeve: uradne spise, pooblastila, pogodbe, i t. d.

Pridite osobno, ali pa nam pišite na pošto.

NEMETH STATE BANK

JOHN MEMETH, president.

10 E. 22nd St. New York, N. Y.

